

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 44 (1963)

2025. gada 12. novembrī

Gripa un citas akūtas elpceļu infekcijas 2025. – 2026. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 45. NEDĒĻU.....	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS	3
STACIONĒTIE PACIENTI SARI GADĪJUMOS.....	6
VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA.....	8
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI.....	9
MIKROBIOLOĢIJAS DATI	9
COVID-19 INFEKCIJAS DATI	10
PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA	12
PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU.....	16

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 45. NEDĒĻU

2025. gada 45. nedēļā (03.11. – 09.11.) gripas monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs pacientu īpatsvars ar elpceļu infekcijām veido 14% no kopējā pacientu skaita, kas vēršusies pie ģimenes ārsta. Monitoringa dati liecina, ka aizvadītajā nedēļā gripas un citu akūtu elpceļu infekciju (turpmāk – AEI) aktivitāte bija zema, bet saslimstības rādītāji palielinājās.

Gripa klīniski noteikta 20 pacientiem jeb vidēji saslimstība sastāda 28,8 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir aptuveni četras reizes vairāk, nekā iepriekšējā nedēļā (5,9 uz 100 000 iedz.).

Ar citu AEI simptomiem nedēļas laikā kopā bija vēršusies 830 pacienti jeb vidēji 1 195,4 uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 11,1% vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (1 075,6 uz 100 000 iedz.).

Pneimoniju gadījumā ambulatorajās iestādēs nedēļas laikā vēršusies 27 pacienti jeb vidēji 38,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 20,1% vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (32,4 uz 100 000 iedz.).

Monitoringā iekļautajās 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs Rīgā un citos Latvijas reģionos 45. nedēļā stacionēto pacientu īpatsvars smagas akūtas respiratoras infekcijas (turpmāk – SARI) gadījumos bija 2,8% (44. nedēļā – 3,1%). No slimnīcās testētajiem SARI pacientiem, 13 (4,5%) gadījumos tika apstiprināta *A tipa* gripa.

SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā 45. nedēļā uz gripas vīrusiem un respiratori sincitiālo vīrusu (turpmāk – RSV) izmeklēti 240 klīniskie paraugi. Apstiprināti četri (1,7%) *A tipa* gripas vīrusi, to skaitā trīs ar *A/H3* apakštipu un viens netipēts. Respiratori sincitiālais vīruss kopš sezonas sākuma testētajos paraugos netika noteikts.

Kopš Covid-19 infekcijas saslimstības pacēluma vasaras beigās un augstākā sasniegtā pozitīvo testu īpatsvara rādītāja 37. nedēļā (18,9%) epidemioloģiskā situācija nav bijusi stabila. Laboratoriski apstiprināto Covid-19 vīrusa paraugu īpatsvars 45. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, ir palielinājies no 8,2% līdz 10,8%.

Galvenie akūtu elpceļu infekciju monitoringa rādītāji pēdējo trīs nedēļu laikā

*Ambulatorās veselības aprūpes iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	43.	44.	45.
Pacientu ar elpceļu infekciju simptomiem īpatsvars no kopējā ambulatoro apmeklējumu skaita	14%	14%	14%
AEI gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	1 103,6	1 075,6	1 195,4
Gripas gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	5,9	5,9	28,8
Pneimoniju gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	39,7	32,4	38,9

*Monitoringā iekļautās ambulatorās ārstniecības iestādes

Stacionāro ārstniecības iestāžu monitoringa rādītāji

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	43.	44.	45.
SARI stacionēto pacientu skaits*	122	136	126
SARI īpatsvars no kopējā uzņemto pacientu skaita*	2,9%	3,1%	2,8%
Covid-19 stacionēto pacientu skaits**	36	38	26
Nāves gadījumu skaits Covid-19 pacientiem**	2	1	5
Nāves gadījumu skaits gripas pacientiem***	0	0	0

*Monitoringā iekļauto 10 stacionāro ārstniecības iestāžu dati

**Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmas (SAIRIS) dati (24 slimnīcas)

***Saņemto paziņojumu skaits (MK noteikumu Nr. 948 2. pielikums)

Laboratoriju monitoringa rādītāji

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	43.	44.	45.
Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars*	0,4%	1,3%	1,7%
RSV pozitīvo paraugu īpatsvars*	0,0%	0,0%	0,0%
SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars**	10,4%	8,2%	10,8%

*SIA RAKUS NMRL dati

**Nacionālā veselības dienesta datu centralizētās sistēmas (DCS) dati

*Izglītības iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	43.	44.	45.
Vidējais vispārējās izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	Brīvlaiks	94,6%	93,6%
Vidējais pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	63,6%	74,2%	76,0%

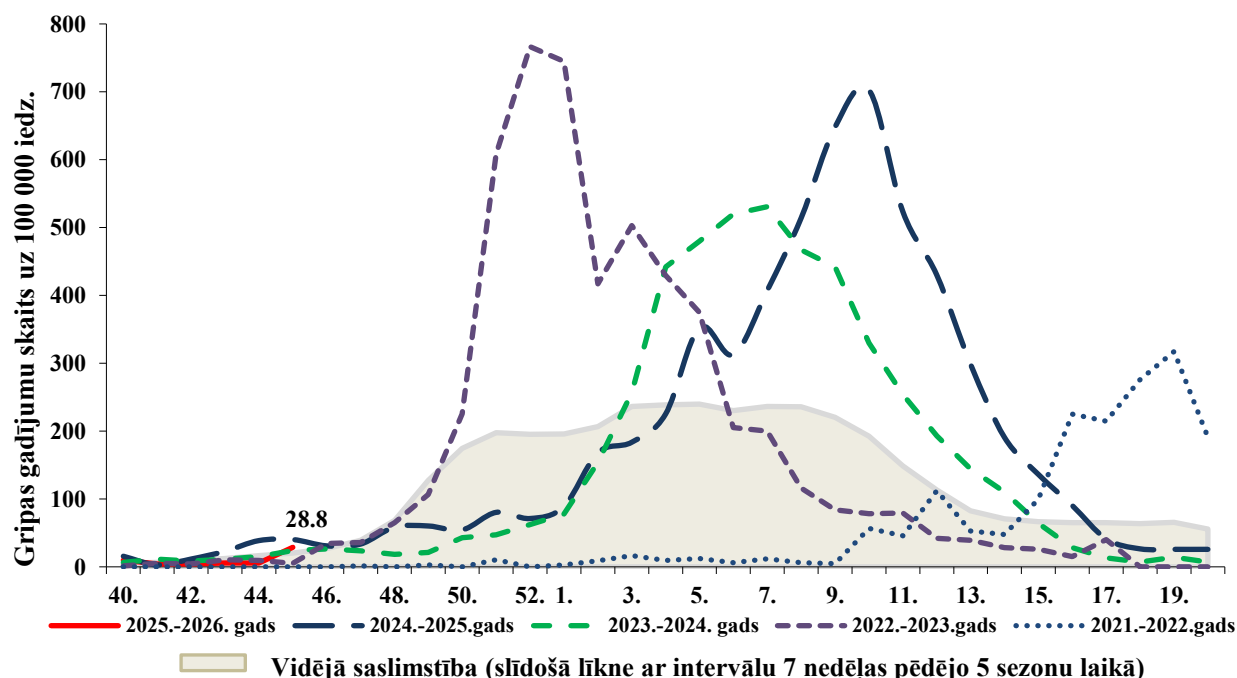
*Monitoringā iesaistīto izglītības iestāžu dati

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

2025. gada 45. nedēļā informācija par pacientu skaitu, kas vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtu elpceļu infekciju gadījumos, saņemta no 43 ģimenes ārstu praksēm (turpmāk – ĢĀP). Pacientu īpatsvars ambulatorajās iestādēs ar elpceļu infekcijām veido 14% no kopējā iestādē vērsušos pacientu skaita (iepriekšējā nedēļā – 14%).

Gripas intensitāte 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Kopš monitoringa sezonas sākuma (2025. gada 40. nedēļa) Latvijā novērota zema gripas izplatības intensitāte. Aizvadītajā nedēļā gripa klīniski noteikta 20 pacientiem jeb vidēji saslimstība sastāda 28,8 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir aptuveni četras reizes vairāk, nekā iepriekšējā nedēļā (5,9 uz 100 000 iedz.). No visiem klīniski apstiprinātiem gripas gadījumiem 12 (60%) ir apstiprināti ar ātro antigēna testu. Kopš sezonas sākuma ĢĀP kopā reģistrēts 41 klīniski apstiprināts gripas gadījums.

Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās

2025. gada 45. nedēļā klīniski apstiprinātie 10 gripas gadījumi reģistrēti vecuma grupā 5–14 gadi (128,0 gad. uz 100 000 iedz.), astoņi gadījumi reģistrēti vecuma grupā 15–64 gadi (18,3 gad uz 100 000 iedz.) un divi vecuma grupā 65 un vairāk gadi (13,4 gad. uz 100 000 iedz.). Iepriekšējās divās sezonās augstāka saslimstība ar gripu bija novērota bērniem līdz 14 gadu vecumam.

Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2024.–2025. un 2025.–2026. gada sezonā

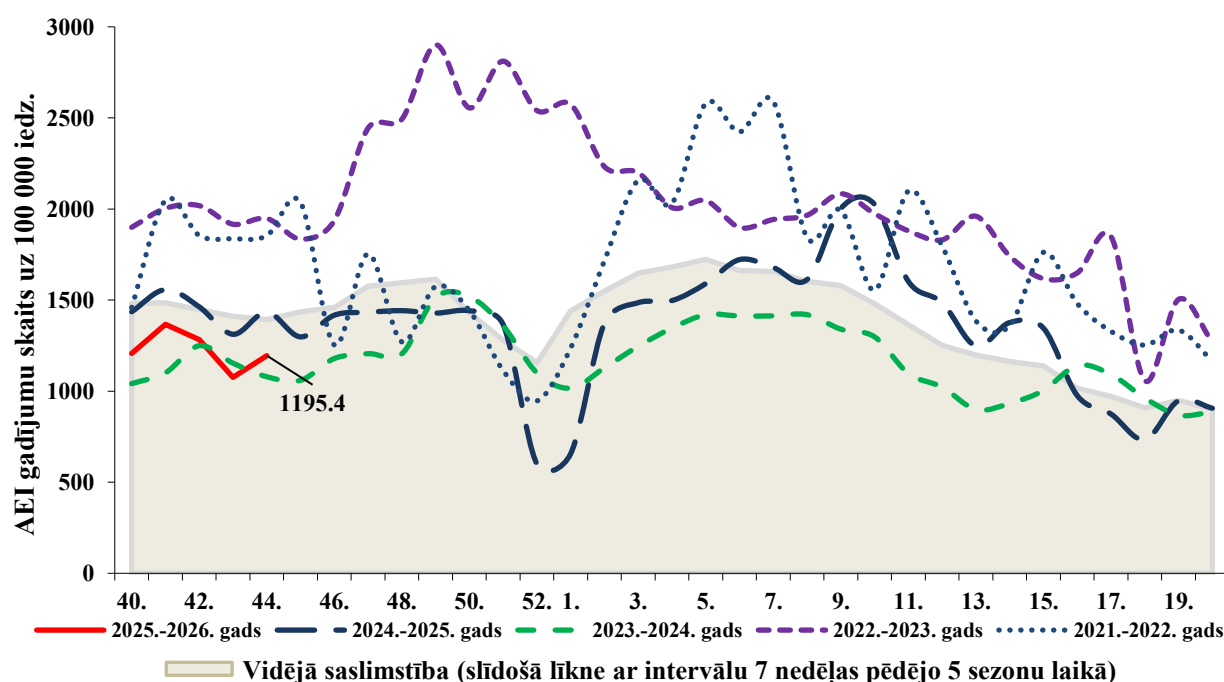
2025. gada 45. nedēļā klīniski apstiprināti gripas gadījumi reģistrēti četrās monitoringa teritorijās: četri gadījumi reģistrēti Rēzeknē (136,1 uz 100 000 iedz.), divi gadījumi Jelgavā (65,2 uz 100 000 iedz.), 13 gadījumi Rīgā (44,9 uz 100 000 iedz.) un viens gadījums Daugavpilī (9,2 uz 100 000 iedz.).

	2024.–2025. (nedēļas)																			2025.–2026. (nedēļas)			
Teritorija	40.	42.	44.	46.	48.	50.	52.	02.	04.	06.	08.	10.	12.	14.	16.	18.	20.	40.	42.	44.	46.		
Liepāja																							
Ventspils																							
Daugavpils																							
Rēzekne																							
Jūrmala																							
Valmieras nov.																							
Gulbenes nov.																							
Jēkabpils nov.																							
Jelgava																							
Rīga																							
Vidēji Latvijā																							

	0 - gripas gadījumi netika reģistrēti		200 - 399 uz 100 000 iedz.	- vidēja
	< 100 uz 100 000 iedz.	- ļoti zema	400 - 599 uz 100 000 iedz.	- augsta
	100 - 199 uz 100 000 iedz.	- zema	> 600 uz 100 000 iedz.	- ļoti augsta

Akūtas elpceļu infekcijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

2025. gada 45. nedēļā vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AEI gadījumos (1 195,4 uz 100 000 iedz.) palielinājās par 11,1%, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu. Kopumā saslimstība ar AEI šajā sezonā ir zemāka, nekā iepriekšējās piecās sezonās vidēji.

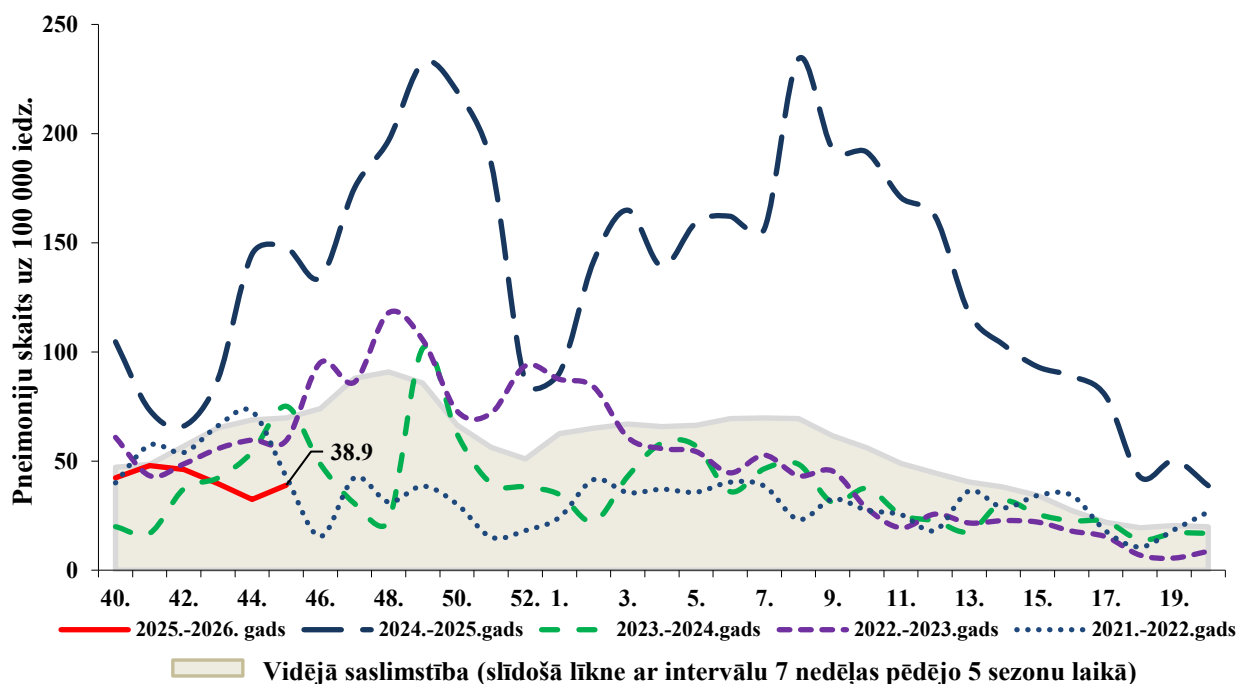

Akūtu elpceļu infekciju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar AEI tiek reģistrēta bērniem 0 – 4 gadu vecuma grupā (6 606,6 uz 100 000 iedz.), tāpat kā iepriekšējās nedēļās. Pārējās vecuma grupās saslimstība ar AEI arī nedaudz palielinājas, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu.

Pneimonijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Ambulatorajās iestādēs 2025. gada 45. nedēļā reģistrēti 27 pneimoniju gadījumi jeb 38,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Pērn šajā laika periodā saslimstība ar pneimonijām bija vismaz trīs reizes augstāka.

Pneimoniju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

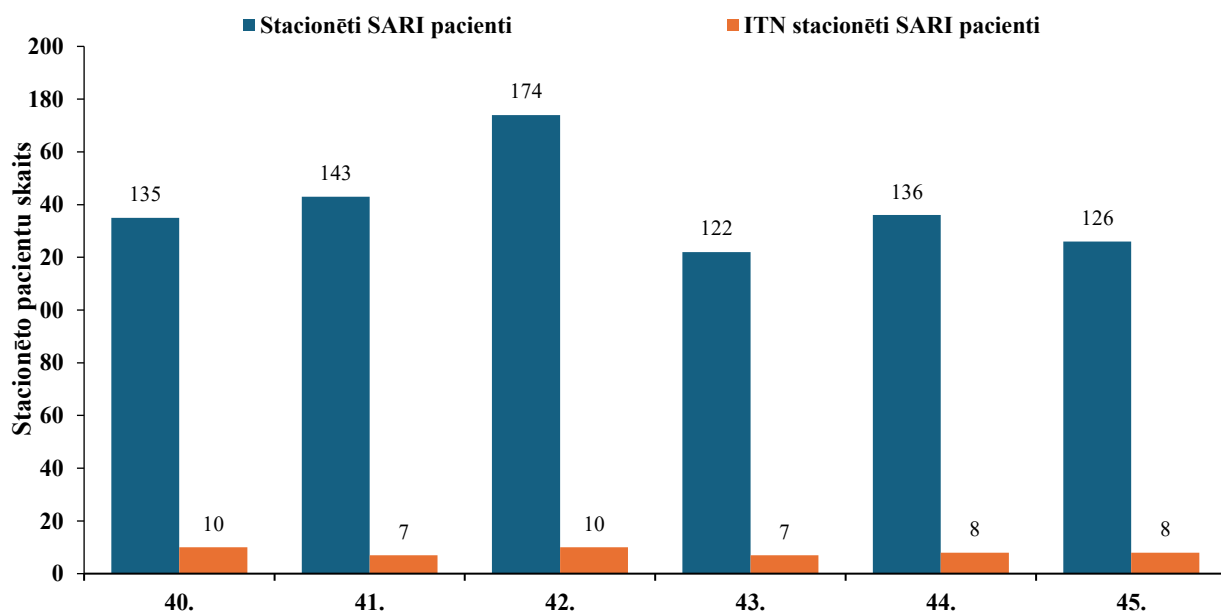
2025. gada 45. nedēļā augstākā saslimstība ar pneimonijām, tāpat kā iepriekšējās sezonās, tiek reģistrēta bērniem vecuma grupā 0–4 gadi (166,9 uz 100 000 iedz.) un 5–14 gadi (102,4 uz 100 000 iedz.). Iedzīvotājiem vecuma grupā 15–64 gadi saslimstība samazinājās salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (no 30,4 līdz 20,6 uz 100 000 iedz.), bet visās pārējās vecuma grupās palielinājās.

STACIONĒTIE PACIENTI SMAGU AKŪTU RESPIRATORO INFEKCIJU (SARI) GADĪJUMOS

Stacionētie SARI pacienti 2025.–2026. gada sezonā

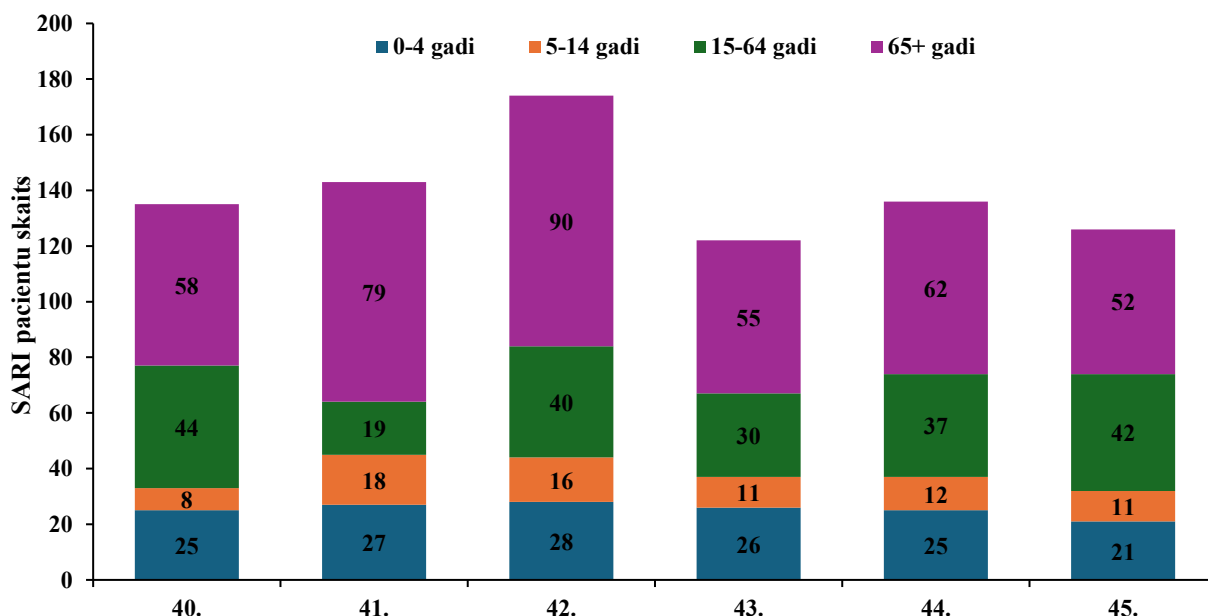
Par stacionētiem pacientiem SARI gadījumos un to testēšanu ziņo 10 stacionārās aprūpes iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

2025. gada 45. nedēļā uzraudzības iestādēs stacionēti 126 SARI pacienti. Stacionēto SARI pacientu īpatsvars no kopā stacionētajiem pacientiem sastādīja 2,8% (44. nedēļā – 3,1%). No 126 pacientiem astoņi (6,3%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļās (ITN).

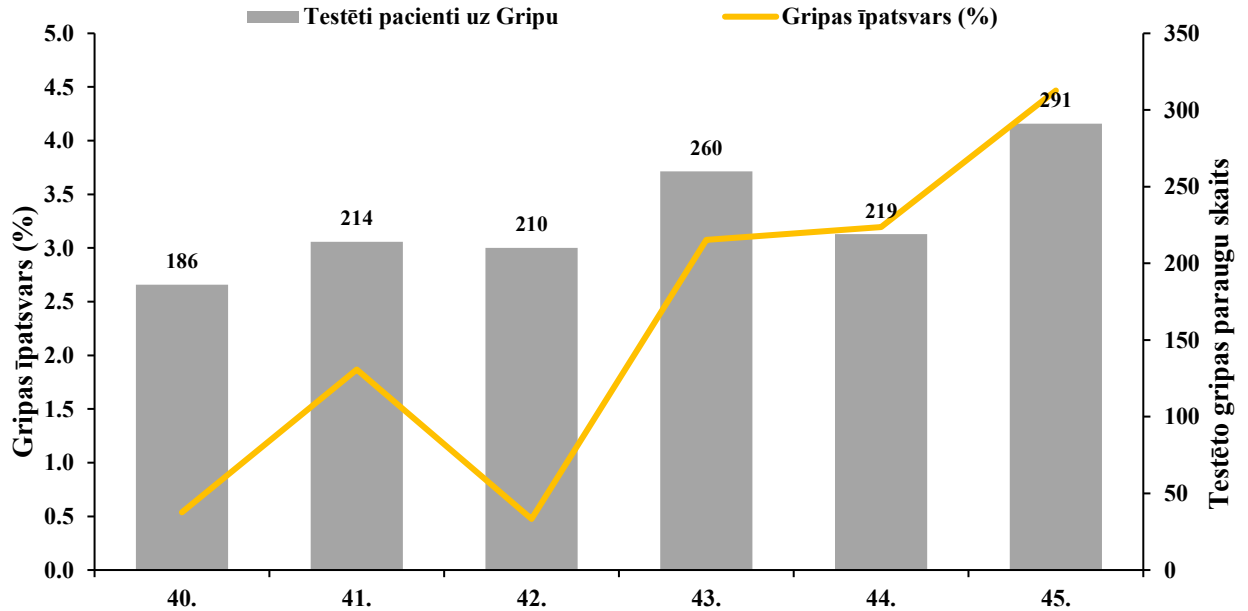
Stacionēti SARI pacienti pa vecuma grupām

2025. gada 45. nedēļā stacionēto SARI pacientu skaits nedaudz samazinājās vecuma grupā 65 un vairāk gadi. Stacionēto senioru skaits veido 41,3% no visiem stacionētajiem SARI pacientiem šajā nedēļā. Pārējās vecuma grupās stacionēto pacientu skaits saglabājās aptuveni iepriekšējās nedēļas līmenī.

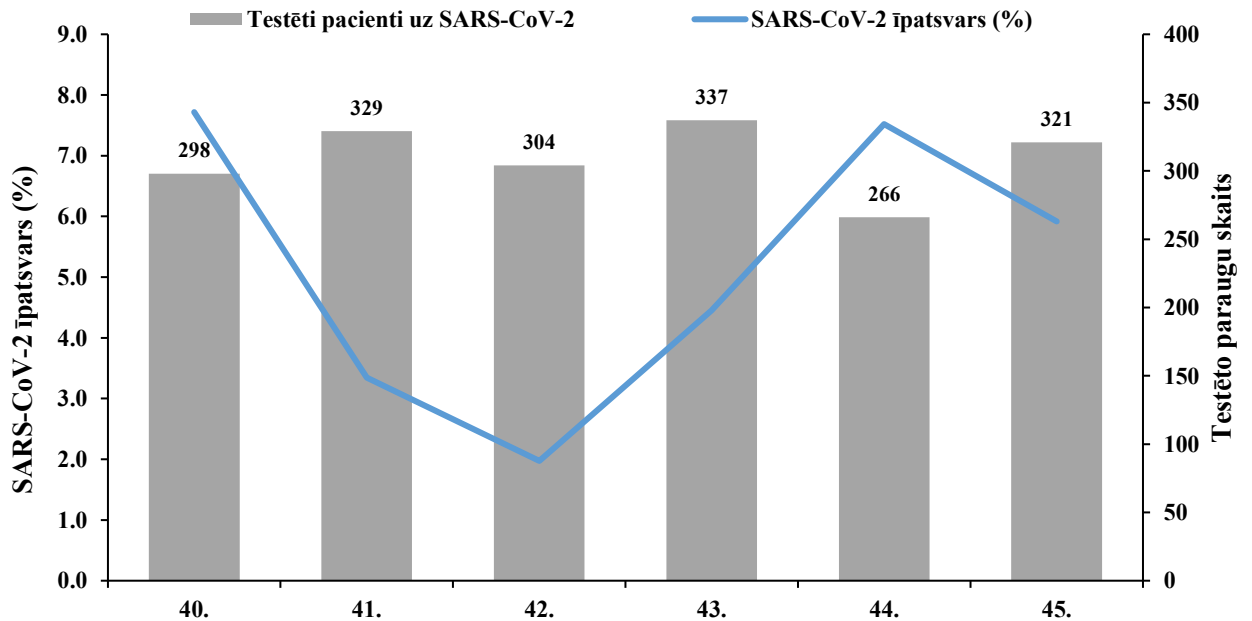

Stacionāro pacientu testēšana uz gripu, Covid-19 un RSV

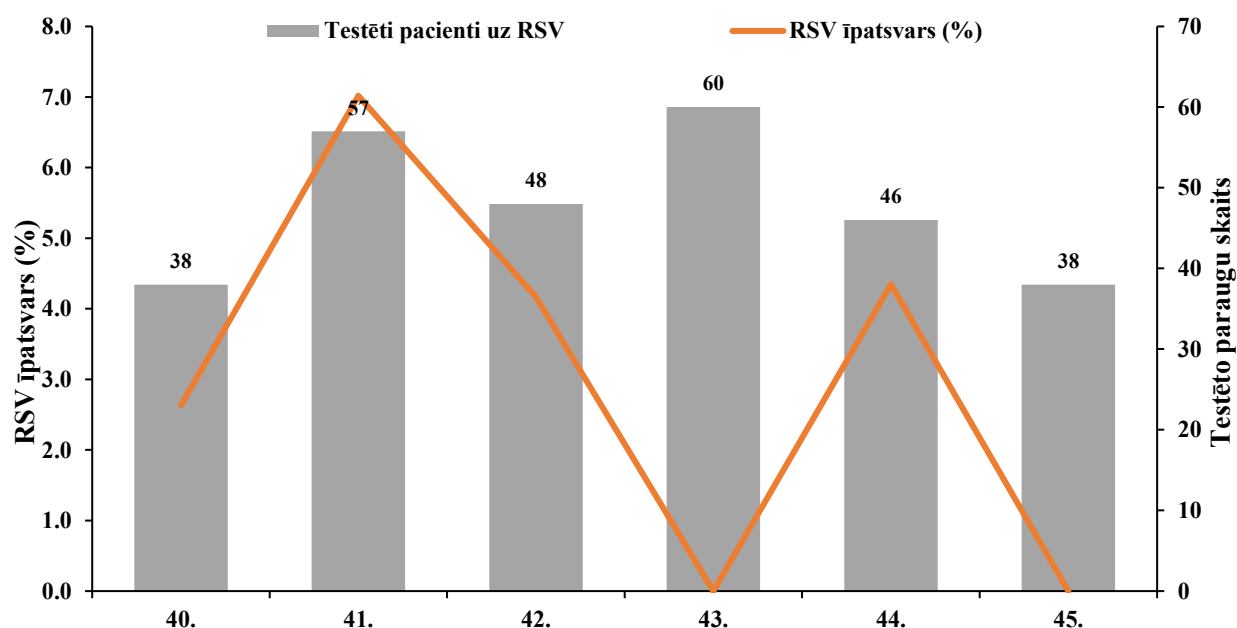
2025. gada 45. nedēļā stacionārās veselības aprūpes iestādēs uz gripu testēti 291 pacients, tostarp 13 (4,5%) gadījumos apstiprināti *A* tipa gripas vīrusi. Iepriekšējā 44. nedēļā gripa apstiprināta septiņiem (3,2%) stacionāros testētiem pacientiem.

Covid-19 infekcijas pozitīvo paraugu īpatsvars 45. nedēļā, salīdzinot ar 44. nedēļu, samazinājās. Uz SARS-CoV-2 testēti 321 pacients, no tiem 19 (5,9%) pacientiem apstiprināta Covid-19 infekcija (iepriekšējā nedēļā – 20 (7,5%) pacientiem).

Respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) pozitīvo paraugu īpatsvars samazinājies, salīdzinot ar 44. nedēļu. Aizvadītajā nedēļā 38 pacienti tika testēti uz RSV, infekcija netika apstiprināta nevienā gadījumā (iepriekšējā nedēļā RSV apstiprināts divos (4,3%) gadījumos).

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA

Vispārējās izglītības iestādēs 2025. gada 45. nedēļā (ceturtdien) vidējā apmeklētība bija 94,6%, kas ir par 4,6% vairāk nekā iepriekšējā nedēļā. Zemākā apmeklētība reģistrēta Ventspilī (86,1%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
40.	93,3	95,4	99,0	97,6	91,9	94,8	82,5	91,7	97,8	92,9	93,1
41.	93,6	92,3	96,9	92,7	92,3	93,3	91,6	89,2	96,7	92,6	91,9
42.	94,3	93,1	93,2	93,3	90,5	93,5	92,8	84,2	94,2	92,3	90,0
43.	Brīvlaiks										
44.	94,6	94,4	95,9	93,5	92,9	93,4	91,8	94,8	99,3	94,7	94,5
45.	94,9	94,9	95,6	95,6	96,3	92,8	90,6	96,4	98,5	86,1	93,6
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	0,3	0,5	-0,2	2,0	3,5	-0,6	-1,2	1,6	-0,8	-8,6	-0,9

Pirmsskolas izglītības iestādēs 2025. gada 45. nedēļā (ceturtdien) vidēji apmeklēja vairāk bērnu kā iepriekšējā nedēļā – 76,0%. Zemākā apmeklētība reģistrēta Valmieras novadā (71,4%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto bērnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
40.	68,7	73,0	76,5	55,1	70,5	62,7	69,7	75,3	67,1	69,2	70,7
41.	73,2	66,1	72,1	59,2	72,8	61,7	71,1	71,7	69,5	71,1	70,6
42.	69,6	72,2	74,3	68,4	68,0	81,0	75,0	73,5	68,1	70,2	71,9
43.	71,8	64,3	62,4	39,8	66,0	70,8	67,1	65,1	53,5	59,4	63,6

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto bērnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
44.	75,3	69,6	61,9	70,4	74,0	78,9	78,9	78,3	66,7	71,7	74,2
45.	78,0	73,0	76,5	72,4	76,5	80,7	77,6	76,1	71,4	74,7	76,0
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	2,7	3,5	14,6	2,0	2,5	1,8	-1,3	-2,2	4,7	3,0	1,7

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

Kopš sezonas sākuma (2025. gada 40. nedēļa) paziņojumi par nāves gadījumiem pacientiem ar apstiprinātu gripu vai ar aizdomām par gripas infekciju nav saņemti.

MIKROBIOLOĢIJAS DATI

Gripas A tipa un B tipa vīrusu un RSV noteikšana klīniskajos paraugos

2025. gada 45. nedēļā uz gripas vīrusiem un RSV izmeklēti 240 klīniskie paraugi. Apstiprināti četri *A tipa* gripas vīrusi: trīs *A/H3* un viens netipēts. Respiratori sincitiālais vīruss kopš sezonas sākuma testētajos paraugos netika noteikts.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	Gripas vīrusi			Respiratori sincitiālais vīruss (RSV)	
		t.sk. pozitīvi		Pozitīvo paraugu īpatsvars	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars
		A gripa	B gripa			
40.	206	0	0	0,0%	0	0,0%
41.	250	0	0	0,0%	0	0,0%
42.	243	4	0	1,6%	0	0,0%
43.	240	1	0	0,4%	0	0,0%
44.	238	3	0	1,3%	0	0,0%
45.	240	4	0	1,7%	0	0,0%
Kopā	1 417	12	0	0,8%	0	0,0%

Gripas vīrusu tipēšana

Kopš sezonas sākuma laboratoriski apstiprināti 12 gripas vīrusi, visi (100,0%) *A tipa*. No visiem apstiprinātajiem gripas vīrusiem, 11 gadījumos noteikts apakštips. Vairāk kā pusei (63,6%) no tipētajiem vīrusiem noteikts *AH1pdm* apakštips.

Gripas vīrusi	Skaits	Īpatsvars
<i>AH1pdm</i>	7	63,6%
<i>AH3</i>	4	36,4%
<i>B/Victoria</i>	0	0,0%
<i>B/Yamagata</i>	0	0,0%
Kopā	11	100,0%

Citu elpceļu infekciju vīrusu noteikšana

2025. gada 45. nedēļā citi elpceļu vīrusi NMRL apstiprināti 36 gadījumos, to skaitā 27 gadījumos konstatēti rinovīrusi. Laboratoriski apstiprināta arī paragripa, adenovīrusi, koronavīrusi un bokavīruss.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi							Pozitīvie paraugi kopā	
		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaitis	Īpatsvars
40.	115	3	0	0	0	0	1	23	27	23,5%
41.	144	2	1	1	0	0	0	35	39	27,1%
42.	155	9	0	0	0	0	1	28	38	24,5%
43.	134	2	2	0	0	0	1	16	21	15,7%
44.	146	4	3	1	0	0	0	27	35	24,0%
45.	145	3	3	1	0	0	2	27	36	24,8%
Kopā	839	23	9	3	0	0	5	156	196	23,4%

Bakteriālo patogēnu noteikšana

Šajā sezonā izmeklēts 861 paraugs *Mycoplasma pneumoniae* baktēriju noteikšanai, pozitīvo paraugu īpatsvars veido vidēji 2,1%, kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējā sezonā šajā laika periodā (2024. gada 40. – 45. nedēļā *Mycoplasma pneumoniae* apstiprināta 183 no 975 testētajiem paraugiem jeb 18,8%).

Monitoringa nedēļa	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>			Izmeklēto paraugu skaits	<i>Streptococcus pneumoniae</i>		<i>Haemophilus influenzae</i>		<i>Chlamydia pneumoniae</i>		Kopējais pozitīvo paraugu skaits
	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)		t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	
40.	113	2	1,8	23	8	34,8	7	30,4	0	0,0	17
41.	153	2	1,3	38	12	31,6	8	21,1	0	0,0	22
42.	146	4	2,7	31	16	51,6	7	22,6	0	0,0	27
43.	138	4	2,9	27	12	44,4	9	33,3	0	0,0	25
44.	146	3	2,1	30	17	56,7	7	23,3	0	0,0	27
45.	165	3	1,8	36	15	41,7	14	38,9	0	0,0	32
Kopā	861	18	2,1	185	80	43,2	52	28,1	0	0,0	150

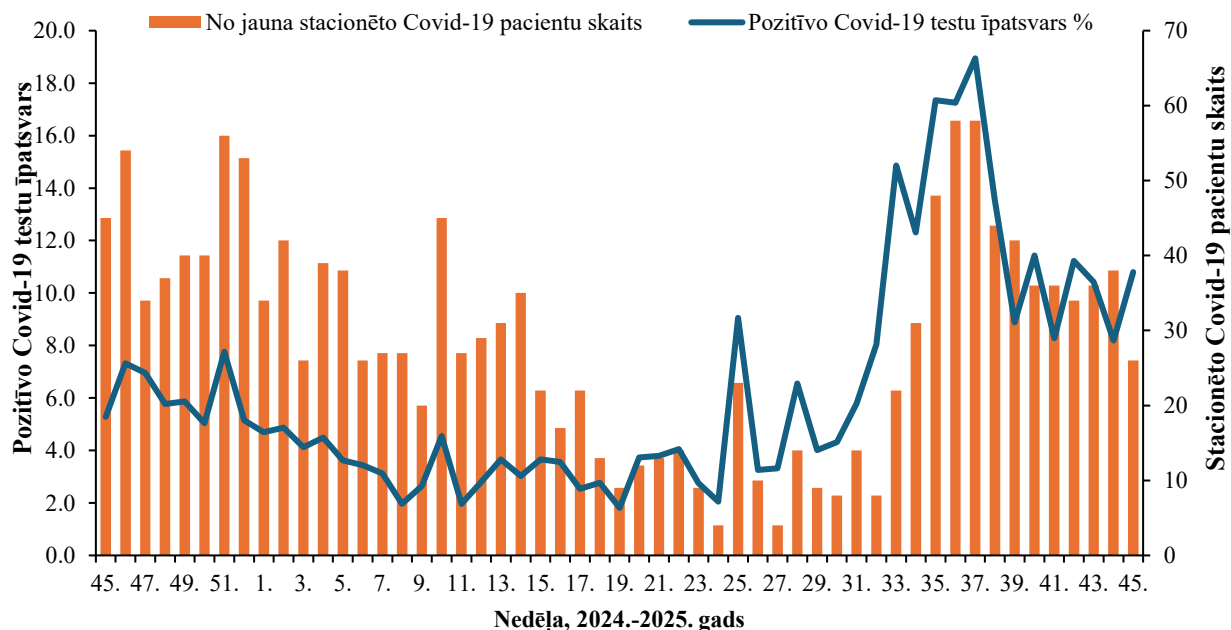
COVID-19 INFEKCIJAS DATI

Latvijā datus par Covid-19 infekciju sniedz slimnīcas, laboratorijas un ģimenes ārstu prakses (Nacionālā veselības dienesta dati) un stacionārās ārstniecības iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

Pozitīvo testu īpatsvars un stacionēto pacientu skaits Covid-19 infekcijas gadījumos

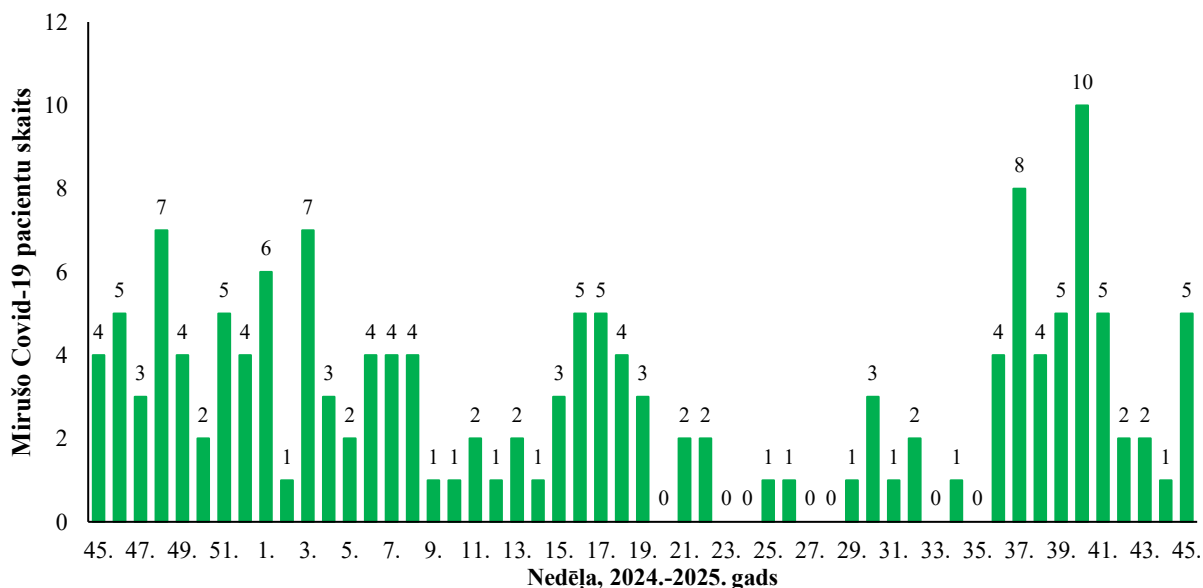
Vasaras beigās tāpat kā iepriekšējās sezonās Latvijā un citās PVO Eiropas reģiona valstīs tika novērots Covid-19 infekcijas saslimstības pacēlums. Latvijā augstākā saslimstība reģistrēta 37. nedēļā, kad laboratoriski apstiprināto testu īpatsvars sasniedza 18,9%, pēc tam saslimstība samazinājās. 2025. gada 45. nedēļā pozitīvo Covid-19 testu īpatsvars palielinājās un pēdējo septiņu nedēļu laikā Covid-19 epidemioloģiskā situācija nav bijusi stabila. 2025. gada 45. nedēļā veikti 398 testi Covid-19 apstiprināšanai, no tiem 43 (10,8%) bija pozitīvi uz SARS-CoV-2 (44. nedēļā – 42 (8,2%) pozitīvi).

2025. gada 45. nedēļā slimnīcās uzņemti 26 Covid-19 infekcijas pacienti (iepriekšējā nedēļā – 38 pacienti). Kopā 45. nedēļā stacionāros ārstējušies 66 pacienti, kuriem apstiprināta Covid-19 infekcija, no tiem ar pamata diagnozi Covid-19 bija 34 (51,5%) pacienti.

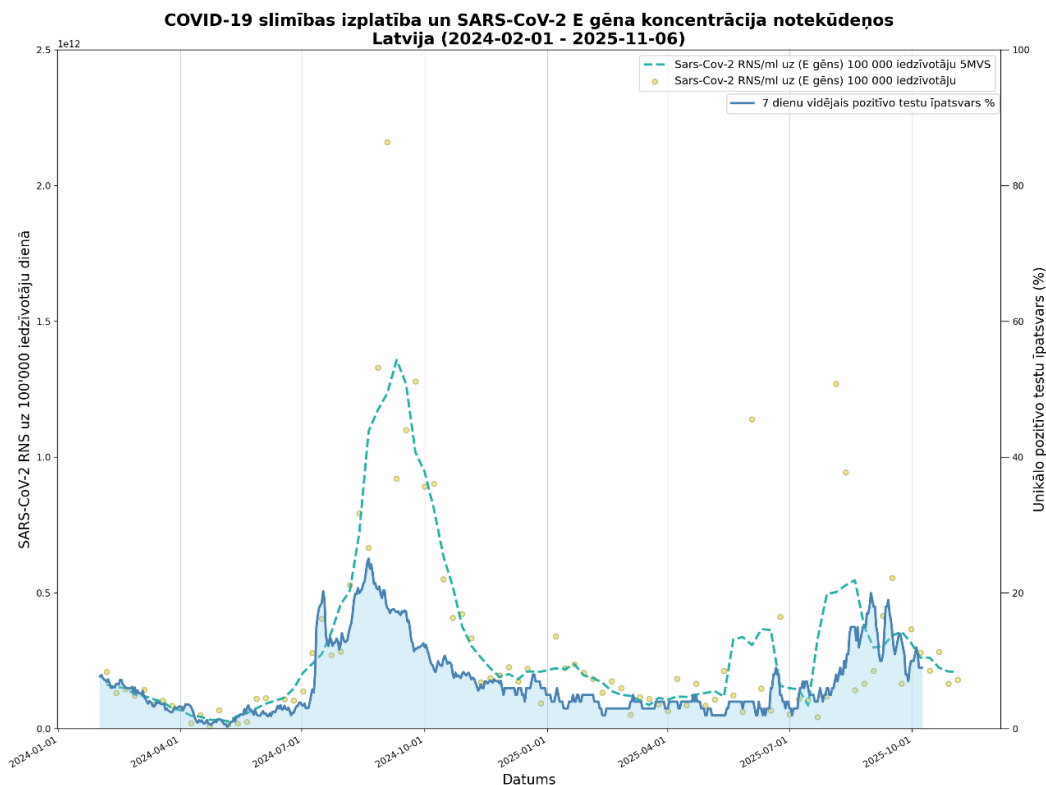
Mirušo Covid-19 pacientu skaits

2025. gada 45. nedēļā reģistrēti pieci nāves gadījumi pacientiem ar apstiprinātu Covid-19 infekciju. Kopš monitoringa sezonas sākuma kopā reģistrēti 25 nāves gadījumi pacientiem ar Covid-19.

Covid-19 notekūdeņu monitorings

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR monitoringa dati par SARS-COV-2 vīrusa RNS koncentrāciju notekūdeņos rāda, ka Latvijā kopumā tā mēreni samazinās pēc vairāku nedēļu pieauguma vasaras beigās. Monitoringa teritoriju notekūdeņos galvenokārt dominē Omikron KP.3 atvasinājumu apakšlīnija.¹

PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA

European Respiratory Virus Surveillance Summary (ERVISS)

44. nedēļas ziņojums²

Kopsavilkums

PVO Eiropas reģiona valstīs gripas aktivitāte joprojām ir zem epidēmiskā sliekšņa (10%), bet saslimstības rādītāji turpina pieaugt, salīdzinot ar starpsezonu līmeni. Gandrīz visi laboratoriski apstiprinātie gripas vīrusa gadījumi ir *A tipa*, un lielākā daļa no tipētajiem paraugiem ir ar *A(H3)* gripas vīrusa apakštipu. Stacionēto pacientu skaits un nāves gadījumu skaits ar gripas infekciju joprojām ir zems. SARS-CoV-2 aktivitāte reģionālā līmenī kopumā samazinās, bet dažādās reģiona valstīs ir nevienmērīga. Dominējošais SARS-CoV-2 variants reģiona valstīs joprojām ir *XFG*. RSV aktivitātes rādītāji visā reģionā saglabājas starpsezonas līmenī.

Elpceļu vīrusu aktivitāte

Paaugstināti gripai līdzīgu saslimšanu rādītāji novēroti divās valstīs (Austrijā, Kazahstānā) un akūtu elpceļu infekciju rādītāji ir paaugstināti trijās valstīs (Vācijā, Lietuvā, Spānijā).

Saslimstības rādītāji PVO Eiropas reģiona veselības aprūpes uzraudzības iestādēs:

¹ <https://bior.lv/lv/sars-cov-2-virusa-rns-kopiju-izplatiba-latvija>

² <https://erviss.org/>

- **Gripas** aktivitāte saglabājas zem epidēmiskā sliekšņa, pozitīvo testu īpatsvaram sastādot 7% (iepriekšējā nedēļā – 6%). Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 24 reģiona valstīs bija 6% (intervāls: 0%-29%) un astoņas valstis vai teritorijas ziņoja par pārsniegtu epidēmisko sliekšni;
- **SARS-CoV-2** pozitīvo testu īpatsvars samazinājies – 7% (iepriekšējā nedēļā – 11%). Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 24 reģiona valstīs bija 6% (intervāls: 0%-23%);
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājās iepriekšējās nedēļas līmenī – 1%. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 21 valstī bija 0% (intervāls: 0%-10%).

No pozitīvajiem un tipētajiem gripas vīrusu paraugiem (n=175), galvenokārt noteikti *A tipa* vīrusi (99%). No tiem apakštīps noteikts 124: *A(H3)* (70%) un *A(H1)pdm09* (30%).

Saslimšanas smaguma rādītāji

Pēc slimnīcu (SARI) uzraudzības datiem:

- **Gripas** pozitīvo testu īpatsvars saglabājas aptuveni iepriekšējās nedēļas līmenī – 5%. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 11 valstīs bija 3% (intervāls: 0%-10%). No testētajiem SARI paraugiem noteikti 56 gripas vīrusi, galvenokārt *A tipa* (97%), no kuriem apakštīps noteikts astoņiem paraugiem – pieci *A(H1)pdm09* un trīs *A(H3)*;
- **SARS-CoV-2** pozitīvo testu īpatsvars saglabājās aptuveni iepriekšējās nedēļas līmenī – 8%. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars deviņās valstīs bija 4% (intervāls: 0%-23%);
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājās aptuveni iepriekšējās nedēļas līmenī – 2%. Mediānais pozitīvo testu īpatsvars 11 valstīs bija 2% (intervāls: 0%-12%).

Ar COVID-19 saistīta mirstība 41 valstī saglabājas zema. EuroMOMO³ apkopotie dati par 26 Eiropas valstīm liecina, ka visu cēloņu mirstība visās vecuma grupās ir atbilstoša gaidītajam līmenim.

Vīrusu raksturojums

Gripa

- Kopš 2025. gada 40. nedēļas gripas uzraudzības raksturoti 63 gripas vīrusi un noteiktie dominējošie apakštīpi ir:
 - *A(H3)*: 73% (7% bija daļa no *A/Croatia/10136RV/2023 clade*);
 - *A(H1)pdm09*: 24% (13% bija daļa no *A/Hungary/286/2024 clade*);
 - *B/Vic*: 3% (100% bija daļa no *B/Catalonia/2279261NS/2023 clade*).

SARS-CoV-2

- 2025. gada 42. – 43. nedēļas dati no sešām valstīm rāda, ka dominējošie varianti ir:
 - *XFG*: 81% (77–92% no sešām valstīm un reģioniem);
 - *NB.1.8.1*: 12 % (4–16 % no sešām valstīm un reģioniem),
 - *BA.2.86*: 3 % (0–14 % no piecām valstīm un reģioniem).
- Saskaņā ar starptautiskās vīrusu genoma datubāzes “GISAID” datiem par 2025. gada oktobri līdz 44. nedēļai Eiropas reģionā visbiežāk sastopamie SARS-CoV-2 paveidi ir *XFG* (48%), *XFG.3* (22%), *NB.1.8.1* (9 %) un *XFG.3.4.1* (5%) (n=3 188).

³ <https://www.euromomo.eu/>

Jāņem vērā, ka visi dati ir provizoriski un jaunāko nedēļu tendences var ietekmēt kavēta vai nepilnīga valstu datu ziņošana.

***Pasaules Veselības organizācijas Globāla gripas uzraudzības tīkla
2025. gada 5. novembra 551. ziņojums⁴***

Pasaules mērogā gripas aktivitāte saglabājās zema, dominējot *A tipa* gripas vīrusiem.

Ziemeļu puslodē lielākajā daļā valstu gripas aktivitāte saglabājās zema un stabila. Paaugstināts gripas pozitīvo paraugu īpatsvars tika konstatēts dažās valstīs Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, Ziemeļeiropā un Austrumāzijā, pārsniedzot 30% pozitīvo paraugu īpatsvaru Rietumāfrikā, Austrumāfrikā, Vidusāfrikā, kā arī Rietumu, Dienvidu un Dienvidaustrumu Āzijā. Aktivitātes pieaugums novērots atsevišķās valstīs Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, Rietumāfrikā, Austrumāfrikā un Vidusāfrikā, Dienvidrietumu un Ziemeļeiropā, Rietumu, Dienvidu un Dienvidaustrumu Āzijā.

Dienvidu puslodē gripas aktivitāte lielākajā daļā ziņojošo valstu saglabājās zema un stabila. Paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%) tika novērots atsevišķās valstīs mērenajā Dienvidamerikā un Austrumāfrikā, bet vienā valstī Dienvidaustrumāzijā pozitīvo paraugu īpatsvars pārsniedza 30%. Neliels aktivitātes pieaugums tika novērots vienā valstī mērenajā Dienvidamerikā.

Reģionos ar paaugstinātu pozitīvo paraugu īpatsvaru, *A(H1N1)pdm09* gripas vīrusi dominēja centrālajā Amerikā un Karību jūras reģionā, Austrumu un Vidusāfrikā, savukārt *A(H3N2)* gripas vīrusi dominēja mērenajā Dienvidamerikā, Ziemeļeiropā, Rietumu, Dienvidu un Dienvidaustrumu Āzijā. Rietumāfrikā abi apakštipi cirkulēja līdzīgā proporcijā.

SARS-CoV-2

Globāli SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars pieauga, tomēr kopējā aktivitāte saglabājās zemā līmenī. Paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%) tika novērots Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, tropu un mērenajā Dienvidamerikā, Eiropā un Austrumāzijā. Vienā Austrumeiropas valstī pozitīvo paraugu īpatsvars pārsniedza 30%. Neliels aktivitātes pieaugums tika ziņots atsevišķās valstīs Tropu Dienvidamerikā, Dienvidrietumeiropā un divās Austrumeiropas valstīs.

RSV

RSV pozitīvo paraugu īpatsvars saglabājās paaugstināts atsevišķās valstīs Rietumu un Austrumu Āfrikā un Austrumu Āzijā, pārsniedzot 30% divās Centrālamerikas un Karību jūras reģiona valstīs. Lielākajā daļā ziņojošo valstu RSV aktivitāte saglabājās stabila, ar pieaugumu dažās valstīs Centrālamerikā un Karību jūras reģionā un vienā valstī Dienvidrietumeiropā. RSV un gripas aktivitāte bija paaugstināta dažās valstīs Centrālamerikā, Karību jūras reģionā un vienā valstī Rietumāfrikā.

⁴ <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/surveillance-and-monitoring/influenza-updates/current-influenza-update>

PVO Konsultatīvās sanāksmes 2025. gada 28. februāra ziņojums par gripas vakcīnas sastāvu 2025.–2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē⁵

2025. gada 28. februārī notikušajā PVO Konsultatīvā sanāksmē tika apstiprināts vakcīnu sastāvs 2025. – 2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

PVO iesaka izmantot trīsvērtīgas vakcīnas 2025. – 2026. gada gripas sezonā:

Vakcīnās, kuru ražošanā tiek izmantotas olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

Vakcīnās, kas tiek ražotas, izmantojot šūnas, jeb rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/District of Columbia/27/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

PVO iesaka, izmantojot četrvērtīgas vakcīnas (šūnas jeb rekombinantās vakcīnās vai vakcīnas, kuru ražošanā tiek izmantotas olas) 2025. – 2026. gada gripas sezonā, kā *B/Yamagata* līnija komponentu iekļaut:

- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata līnija)* – līdzīgs vīruss.

⁵ <https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2025-2026-nh-influenza-season>

PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU

2025. – 2026. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ĢĀP desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmieras novads, Gulbenes novads (Vidzeme), Jēkabpils novads, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 70 973 jeb 3,8% no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,0% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, citu AEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65 gadi un vairāk. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas astoņās pilsētās: SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, SIA “Rēzeknes slimnīca”, SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”, VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Vidzemes slimnīca”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Slimnīcas katru nedēļu, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), ziņo par kopējo stacionēto pacientu skaitu pa vecuma grupām, kopējo un intensīvās terapijas nodaļā (ITN) stacionēto pacientu skaitu ar smagu akūtu respiratoru infekciju (turpmāk – SARI) pa vecuma grupām, SARI mirušo skaitu pa vecuma grupām un SARI pacientu skaitu, kas testēti uz gripu, Covid-19 un respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), t.sk. pozitīvos gadījumus pa vecuma grupām.

Monitoringā tiek iekļautas vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes visās 10 administratīvajās teritorijās, kas katru nedēļu informē par iestāžu apmeklētību ceturtdien. 2025.-2026. gada sezonā tiks iesaistītas 30 skolas, kurās mācās 19 902 skolēni un 32 pirmsskolas izglītības iestādes, kuras apmeklē 4 935 bērni.

Mikrobioloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem un baktērijām tiek saņemti no NMRL. Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PKĶR) un Multiplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, t.sk. ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā epidemioloģe Karīna Venediktova.

2025. – 2026. gada sezonas AEI un gripas monitoringa 2025. gada 45. nedēļā datus sniedza:

- 43 ģimenes ārstu prakses (reģistrēto pacientu skaits 69 434 jeb 6,9% no iedzīvotāju skaita monitoringa iekļautajās pilsētās; 3,7% no Latvijas iedzīvotāju skaita);
 - 10 stacionārās ārstniecības iestādes;
 - 30 vispārējās izglītības iestādes un 32 pirmsskolas izglītības iestādes.
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas dati un Valsts zinātniskais institūts "BIOR", Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un Rīgas Tehniskās universitātes notekūdeņu monitoringa dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.